

Po pošli prejeman:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 „ — „
četrti : 6 „ 50 „
mesec : 2 „ 20 „

V upravljalstvu prejeman:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 „ — „
četrti : 5 „ — „
mesec : 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom

20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inšerate
sprejema upravljalstvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, 1., 17

Izhaja vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
poi 6. uri popoldne.

Štev. 30.

V Ljubljani, v četrtek 6. februarija 1902.

Letnik XXX.

Celje!

Državni zbor.

Dunaj, 5. svečana.

Svetovnoznan je postalo Celje vsled tamošnje nemško-slovenske gimnazije, ki je baje slovenska trdnjava v nemškem mestu ter grozna nevarnost za mogočni kulturni narod nemški, ki si osvaja naselbine celo med Kitajci in Avstralci. Toraj 160 slovenskih šolarjev na celjski nižji gimnaziji vzbujajo strah in trepet narodu, ki se boji le Boga, a nikogar drugega na božjem svetu. Ali ni to smešno, ob enem pa tudi značilno za avstrijske razmere?! Eno ministerstvo se je že zrušilo zaradi štirih nemško-slov. razredov. Časniki so že cele sode črnili porabili vsled celjske atere, parlament se danes suče ob tej točki, ki je postala politično vprašanje prve vrste, ker Nemci tako ukažejo. Zakaj nemški poslanci kratkotalo ne zahtevajo, da naj se slovenski narod, ki že nad 14 stoletij biva na svoji zemlji in brani Avstrijo na jugozapadu, že jutri preseli na luno ali v Sibirijo?! In najžalostneje je pač to, da govore o naših razmerah ljudje, ki jih prav nič ne poznajo. Tako mislijo celo mnogi slovanski poslanci, da je celjska nižja gimnazija čisto slovenska. Zato se ne čudimo, če je celo paradni soc.-dem. Pernerstorfer danes v odseku trdil, da je ta gimnazija nekak Gesalerjev klobuk za Nemce in slovenska posadka v nemški trdnjavi.

Odločno in neustrašeno je posl. Robič v imenu vseh jugoslovanskih poslancev naglašal, da je Stürgkhov predlog sicer prikrita, a vendar prozorna past, v katero naj bi se ujeli slovenski poslanci. Torej celjska nižja gimnazija naj se opusti ter v Mariboru osnuje samostojna slovenska gimnazija poleg nemške. Z drugimi besedami: Nemci hočejo kar dve muhi ubiti z enim udarcem. Ne boš Mihelj! In če s silo to dosežeš s pomočjo vlade in raznih renegatov, a gotovo ne z odobrenjem slovenskega naroda in njegovih zastopnikov. Stoletja nas nemška peta ni zdrobila v prah, pa nas tudi avstrijski parlament ne bode. Kri ni voda,

in po naših žilah teče še rudeča kri, ki daje moč in vstrajnost v boju za svete pravice. Zato živeli slovenski Buri!

Ministrov odgovor.

Dopoludne je poslanec Robič, kar sem že po telefonu sporočil, odločno in stvarno utemeljeval potrebo celjske nižje gimnazije ter zvišajo, ki je skrita v Stürgkhovi resoluciji. Konečno pa je zahteval, naj naučni minister jasno izjavi, kako sodi o tej resoluciji.

Popoludne je za prvim govornikom dr. Kurzom, naučni minister dr. vitez Hartel jako obširno odgovarjal na razne pritožbe in želje glede srednjega šolstva. Glede češke gimnazije v Opavi in poljske v Tešinu je izjavil, da se hoče naučna uprava ozirati le na to, kar mej sabo določijo in za kar se zedinijo dotične stranke, to je, Nemci in Poljaki, oziroma Poljaki. Dobro, če so Čehi in Poljaki s tem zadovoljni. Zakaj pa to načelo ne velja tudi glede celjske gimnazije? Naučni minister je namreč ravnokar ob 5. uri izjavil: »V tem trenutku bi bilo prezgodaj, da bi označil svoje stališče glede Stürgkhove resolucije, ker še ni gotovo, ali bode dotična resolucija v odseku vsprejeta ali odklonjena. V slučaju, da bi bila vsprejeta (!), bodo za naučno upravo in vlado sploh merodajni le stvarni razlogi. Vlada hoče biti v vseh takih vprašanjih nevtralna in se ne da voditi od strankarsko-političnih ozirov. Navzlic temu pa se mi zdi, da je poslanec Robič vendarle preostro pobijal Stürgkhovo resolucijo, ker ž njo hočejo Nemci izraziti svojo spravljivost.«

Lepa spravljivost to, ako nam jemlje učni zavod v Celju, ki je potreben in uspešno napreduje, a nam vsiljujejo samostojno slovensko gimnazijo v Mariboru, ki bi bila brez strehe in tal.

Vlada, oziroma prevzvišeni gospod naučni minister sam gotovo ne dvomi, da je njegov odgovor na slovenske poslance napravljen najslabši vtis in bode mej sloven-

skim narodom povsod vzbudil največjo nevoljo in ogorčenost. Ali ni vlada le iz stvarnih razlogov ustanovila to gimnazijo? Ali niso Badenijeva, Thunova, Claryjeva in sedanja vlada le iz stvarnih razlogov vzdržavale to gimnazijo, dasi je poslanska zbornica dne 7. jan. 1897 z večino glasov odklonila postavko v proračunu za celjsko gimnazijo? Ali hoče sedanja vlada sedaj po preteku šestih let šele preiskavati stvarne razmere in razloge, je-li ta gimnazija opravičena in potrebna? Ako je bila ta gimnazija pred šestimi leti iz stvarnih razlogov opravičena, tembolj je danes. Le nestrpnost nemških poslancev je zopet sprožila to vprašanje, ki je bilo že pozabljeno. Le iz strankarsko-političnih ozirov hočejo Slovincem zadušiti zavod, ki jim je vzgajal mladino za višje stanove. Torej vlada hoče razmišljati, a storila bode kar jej bodo narekovali nemški velmožje, ki hočejo baje rešiti nemško postojanko v slovenskem ozemlju. Ta postojanka pade tudi brez nemško-slovenske nižje gimnazije.

Najneugodnejši vtis pa je napravil zadnji stavek, da namreč Nemci kažejo blagohotno spravljivost, ako nam nudijo samostojno gimnazijo v Mariboru. Zakaj nam ne ponudijo slovenskega vseučilišča v Ameriki? Mi povemo naravnost, da je v resoluciji Stürgkhovi izražena nakana naravnost za-ušnica, za katero se Nemcem in vladi cifrafrasto zahvalimo.

Tu ne gre za novo gimnazijo, ampak za »status quo«. In če ta »status quo« velja za Nemce, Čehi in Poljake, mora veljati tudi za Slovence. Morete nas zaničevati, zatirati, prezirati, a živih nas ne pojedete na krompirjevi salati kakor slanike. In če podležemo v tem boju, ne udamo se ne in le z orožjem pravice in resnice v rokah pademo na bojišču. To je naš kratek odgovor za plusko.

Za naučnim ministrom je govoril češki poslanec Herold. Govornik je najprej polemiziral s posl. Kaiserjem, ki je govoril proti gimnaziji v Tešinu oziroma oni v Opavi, potem pa prešel na celjsko vprašanje. Izjavil je, da to pač ni nikaka naklonjenost napram Slovincem, ako se v Mari-

boru osnuje slovenska gimnazija. Maribor leži ob jezikovni meji, mejtem ko je Celje duševno in gospodarsko središče slovenskega dela Štajerske. Če se sprejme Stürgkhova resolucija glede Celja, bodo gospodje od nemške strani vedoma vrgli v parlament bakljo, ki bo zanetila velik ogenj. Razumeli bodete, da slovenski narod ne more prenesti take neopravičene žalitve. Izjavljam torej izrecno, da bomo Čehi odločno podpirali Slovincem v njih akciji.

Posl. Rizzi je v posebni resoluciji pozval vlado, naj premesti hrvatsko državno gimnazijo iz Pazina v kak drug kraj dežele, kjer je večina prebivalstva slovanske narodnosti. Obenem zahteva ta mož, naj se ustanove italijanske vsoprednice na realnih gimnazijah v Pulju in Gorici, ustanovi italijanska realna v Trstu in se odpravijo nemške paralele na gimnaziji v Tridentu. O Celju mož ni izgubljal besed, ker je Nemcem že prej zagotovil svojo pomoč.

Posl. Pergelt kot zadnji govornik v včerajšnji seji je polemiziral s poslancem Heroldom ter rekel glede Celja: Ako se hoče med avstr. narodi doseči vsaj edinstvo in možnost mirnega razvoja, ne smejo (kdo jim bo branil?) druge narodeosti smatrati zahtev nemškega naroda za neko poniževanje.

S tem je bila razprava prekinjena in se nadaljuje danes in brzkone tudi završi. Govoril bo mej drugimi tudi posl. Povše. Nemci so prepričani, da zmagajo s 25 proti 22 glasovom.

Po govoru ministra Hartla so se slovenski poslanci zbrali v posvet in sklenili tole izjavo: Slov. poslanci so pričakovali, da bo vlada ostala zvesta načelu, da se ne sme majorizirati v narodnostnih vprašanjih in se more rešiti jezikovno vprašanje le v sporazumu z obema narodnostima. Slovinci odločno zavračajo Stürgkhov predlog, katerega pač ne morejo smatrati za naklonjenost.

LISTEK.

Kakšno šibo je našel Jakob za hudo Teklo.

(Češki spisal Vaclav Kosmák. — Poslovenil t Fr. Marešič.)

(Dalje.)

Jud se vrne, dasi je bil že na dvorišču, vstopi se pred Teklo in ji razklada, mahaje z desnico:

»Vidite, kakšna ženska ste vi? Mislite, da ne more dobiti neveste? Na vsak prst deset! Tak dečko — moj Bog, na vsem Moravskem ni takega, in hiša njegova je — ne jezite se — če ne boljša od vaše — primaruha, vsaj takšna. Da, boste pa vedeli, za kaj se ne ženi, zato vam pa tudi to povem. Nisem hotel tega povedati, pa ker tako slabo mislite, zato vam povem, kako pošten človek je on. Vidite, on je najstarejši in še deset otrok je za njim. Tri sestre so že omožene, sedem otrok je pa še nepreskrbljenih. In vidite, kakor stojim pred vami, rekel mi je enkrat, ko sem ga vprašal, zakaj se ne ženi: »Vidite, Simon, imeli bi starši le kot — in s čim bi živeli teh sedem

otrok? Zato raje počakam, da to malo odraste in se ustanovi, potem se le se oženim.« Vidite, takšen človek je on! Še piščetu ne stori nič hudega.«

»Ali gospodarstvo vodi še oče?« vpraša Tekla.

»No, ta le ukazuje, in Jakob — —«

»Jakob!« zavpije Tekla, »tedaj Jakob se imenuje!? Ti moj očka, vedno govoriš o njem, in jaz neumnica še ne vprašam, kako mu je ime in odkod je?«

Jud se zareži in reče: »Vi hočete vse vedeti. Jaz sem hotel za zdaj njegovo ime zatajiti in ž njim le govoriti, če bi vas hotel? Ako bi bil privolil v zakon, tedaj še le sem vam hotel povedati, kedo je in odkod. Ker pa že veste ime, povem vam vse. On je z Dobrave in se imenuje Jakob Mahal. Niste že slišali o njem?«

»Za Dobravo vem, ne poznam pa tam nobenega. — Tedaj z Dobrave! In vi bi šli tjakaj k njemu?«

»Ne drugače. Vendar moram ž njim govoriti, če bi se hotel priženiti semkaj k vam. Ako bi hotel, primite z obema rokama. To je človek, kakor bi ga bil Bog ustvaril nalašč za vas. — Pa, zakaj govorim? Kedar ga boste ugledali, videli boste, kakšno blago

je to. V vreči nobeden ne more kupovati. — No, tako tedaj, ali ste zadovoljni?«

»No, privedite ga le; ali nikar ne mislite, da se zanj posebno ženem. Tudi mu veliko ne prigovarjate: če pride, pride — če ne pride, ne bo mu treba odhajati.«

»To razumem dobro,« pritrdi jud. »Velika hvala ne odločuje cene. Kaj pa s tisto stavo?«

»Pustiva to, bodem že videla. Kedaj pojdete tjakaj?«

»Šel bi kar precej, toda jutri je sobota: drevi moram biti že doma. Prej ne morem kakor v nedeljo, in to bode tudi najpripravnejše — dobim ga vsaj gotovo doma.«

»Pa ne pozabite vprašati, kako in kaj. Ali bi mi prinesel veliko?«

»Kaj sem tepec?« reče nekako ošabno jud in jo pogleda čez ramo. »Na prodaj pa nimate nič?«

»Kaj bi vam prodala? — Kozličev zdaj ni, perja ne prodajem — kaj tedaj?«

»Pa si kaj kupite od mene, da narediva kako kupčijo. Tu imam rute za glavo in za vrat — eht švediš neseltuh.«*)

*) Rute, tkane iz koprivevega vlakna. Delajo jih na Švedskem.

»Dajte mi mir; imam rut, da ne vem kam ž njimi.«

»Vem, pa takih nimate. Le pogledjte, saj to nič ne stane.«

In jud je že razvezoval voz. »No, to so rute! Le posezite, saj se na to razumete.«

Prvič v celem svojem življenju je kupila Tekla dve ruti brez velikega prigovarjanja; hotela je biti judu hvaležna.

»Zdaj pa, mamica, nimate trohe mleka? Žejen sem. Pila bova na to svatbo mleko za likof, to je ceno,« šalil se je Simon.

Tekla mu prinese mleka in kruha, in ko pogleda na uro, vikne: »Za Boga svetega, enajst je že in še nisem zakurila.«

Hitro steče v kuhinjo in kmalu na to se pokaže dim.

Jud sne in se poslavlja.

»No, le dobro opravite!« opominjala ga je Tekla.

»Kar jaz obljubim, to je sveto!« zagotavlja Simon in poide. Pes Dagonj ga spremi k vratom, in Tekli je v kuhinji vse padalo iz rok. Juho je presolila, kašo prismočila; oštevala je sama sebe. — Kje bi imel razum prostor v glavi, kodar ondi sedi skrb za ženina? (Dalje prih.)

54-50

Iz hrvaškega sabora.

Iz Zagreba, 20. jan.

Specijalna razprava o dež. proračunu je bila sicer prav kratka, toda jako zanimiva radi govora dr. Pliverića, poznatega vseučilišnega profesorja drž. prava. Njegove izjave so vedno zanimive, saj on sedi v mažaronski večini ter se v praksi tudi ujema z njo, v teoriji državnega prava pa je večkrat čisto protiven mažaronskim nazorom. Znana je njegova čudna teorija o kondominiju Reke. Ta teorija seveda ni preprečila izgube Reke, Mažari so si jo vzeli kot edino svoje posest, kar je pravim mažaronom prav, a dr. Pliverić je dobil od ogerskega ministerskega predsednika za svoj izum o kondominiju ukor, češ da učenjaki marsikaj uče, kar v praksi nič ne velja, saj je Mažarom praksa vse, postave in državni dogovori le postranska stvar. A glej, kakor s kondominijem reškim je propadel dr. Pliverić tudi s svojo trditvijo o hrvaški samostalni državi.

Znano je, kako je zanikal v svojem proračunskem govoru bivši veliki župan Kovačević vsako samostalnost Hrvaške ter trdil, da je ona le del ogerske države, odkar jo je sv. Ladislav osvojil. Hrvaška tvori po njegovej trditvi z Ogrsko edinstveno nerazdeljivo državo. To trditev velikega župana Kovačevića je odobraval mažaronska večina z velikim oduševljenjem. Zdaj pride pa dr. Pliverić, tudi član mažaronske večine, pohvali delovanje sedanjega bana kot osrečitelja Hrvaške in je sploh zadovoljen z današnjim zistemom. Na koncu govora pa z veliko emfazo izjavi, da Hrvaška ni z Ogrsko nikdar bila edinstvena država, nego da je bila vedno za se država v zvezi z Ogrsko, kar je tudi še danes. Tudi to izjavo je sprejela mažaronska večina z velikim odobravanjem.

Zdaj nastane pa vprašanje, katere izjave se drži mažaronska večina hrvaškega sabora v praksi. To se je pokazalo precej v sledeči sednici, ko je dr. Vrbanić branil svoj predlog glede pomazharivanja hrvaškega domobranstva. Dr. Vrbanić je v svojem govoru jasno dokazal, kako se večina drži v praksi nazorov govornika Kovačevića, ki dopušča, da Mažari zadnji jez, ki brani mažarsko povodenj čez Hrvaško, namreč hrvaški jezik, rušijo in podirajo na celej črti ter že ni nobenega oddelka zajedniške vlade, pri katerem ne bi bil uveden mažarski jezik proti vsem jasnim postavam hrvo-gerske nagodbe.

A tako so Mažari storili tudi s hrvaškim domobranstvom, ki boče v kratkem čisto mažarsko, če se Hrvati temu odločno ne upro. Neobhodno je tedaj potrebno, da se izbere odbor, ki naj bi nemudoma preiskal vse prekršaje, ki so se dogodili glede hrvaškega jezika pri domobranstvu.

In kaj se je na to zgodilo? Vstal je ban in rekel, da je ta predlog refleksi proračunske debate, katere se opozicija ni udeležila, pa je to zgodo upotreabila, da spregovori. S tem pa je tudi že osoda samega predloga zapečaten. To je rekel in odšel. Večina se boče ravnala po njem in predlog zavrgla, ali pa izročila kakemu saborskemu odseku, kjer boče ostal pokopan.

Takšna je večina hrvaškega sabora; brez vsake samostalnosti in odločnosti dela samo ono, kar hoče njih vodja. In dr. Pliverić je zadovoljen v takšnem društvu ter je pohitel s hrvaško četico tudi v Budimpušto, da se pokloni tamkaj velikej mažarskej državniškej zvezdi ministerskemu predsedniku Szelli, da izve zopet kaj zanimivega iz njegovih ust. In čul je zopet lep nauk od tega mažarskega državnika o hrvaški državi. Minister Szell, katerega je letos pozdravil hrvaški poslanec Josipović prvič v mažarskem jeziku (do zdaj se je rabil pri takih priložnostih hrvaški jezik), je uveraval Hrvate, da so mu jako mili in dragi in da njegova skrb nikdar ne preneha za Hrvaško, a to vrši on vse v najstrožjem smislu zakona, ki veče Hrvaško in Ogrsko, v smislu mažarskega državnega prava, ki pozna samo eno edinstveno mažarsko državo. Hrvaška more ostati le v tem okviru, a Ogrska se boče ozirala vedno nanjo, kolikor to dopuščajo

nagodbene postave. »To si morate Hrvatje prav dobro zapamtiti, kajti le potem moremo ostati dobri prijatelji,« je rekel Szell. Szell torej pravi, da ni hrvaške države nič več, in da je kriv nauk, ki ga uči hrvaški učenjak o tej državi. Kaj pravi na to dr. Pliverić, ki je še pred desetimi dnevi tako ognjevito branil hrvaško državo v hrvaškem deželnem zboru, a zdaj je moral slišati iz ust samega ministerskega predsednika Szella, da vse njegove trditve nič ne veljajo, kajti praksa noče priznati hrvaške države. In večina hrvaškega sabora, ki je odobraval Pliverićovo trditev o hrvaški državi, je burno odobraval tudi izjavo Szellovo, a tudi dr. Pliverić se gotovo ni vzdržal ter zavpil Szelli vsaj »živio«, če že ne »eljen«, kakor ostali. Pa saj se to vse ujema z znano značajnostjo (!) hrvaške mažaronske večine, kadar se gre za čast in srečo hrvaškega naroda.

Iz vsenemškega tabora.

Vsenemška zveza v poslanski zbornici se je pečala v seji dne 4. t. m. z znano Wolfovo zadevo ter izdala o tem zborovanju sledeče oficijelno poročilo: »Vsenemška zveza je v seji dne 4. febr. sklenila vztrajati na stališču, določenem v seji dne 18. dec. l. l. in v kateri se je izreklo, da se Wolfu ne dovoli zopetni vstop v vsenemško zvezo. Isto stališče zavzema zveza napram Wolfovima drugoma Tschanu in Herzogu. Ta sklep so odobrili poslanci: Bareuther, Berger, Dötz, Eisenkolb, Hanich, Hauck, Hofer, Iro, Kittel, Kliemann, Kutscher, Lindner, Malik, Schalk, Schönerer in Stein, proti je pa glasoval Schreiter. Odsotna sta bila Kasper in Pacher.«

Kakor znano, je vsenemška zveza v seji dne 28. nov. l. l. izjavila, da Wolf mora odložiti mandat, ker je napram poslancu Schönererju izjavil, da bo izvršil samomor, ker je učinil neko »slabost«. Tudi se je v tej seji izrazila želja, da se Wolf več ne poteguje za državno-zborski mandat, in da v nasprotnem slučaju ne bo vsprejet v vsenemško zvezo, ter da vztraja neomajano pod Schönererjevimi vodstvom. Konečno je bil razgovor o časniški polemiki ter se izrazilo ogorčenje nad pisavo Wolfovih glasil.

No, Wolf bo brzkone hladnokrvno sprejel to izjavo ter s svojima tovarišima Tschanom in Herzogom nadalje deloval za »pravično nemško stvar.«

Soc.-dem. strankarski shod.

Soc.-dem. deželno zastopstvo za Nižjo-Avstrijo sklicuje na 1. in 2. marca na Dunaj deseti deželni strankarski shod. Na dnevnem redu tega sestanka je poleg poročil o delavnosti, strankarskem časopisju in volitve odbora tudi razgovor o stališču soc.-dem. delavske stranke povodom bližnjih deželnozbornskih volitev. Ker so soc.-dem. voditelji v takih slučajih najraje sami med seboj, se vrši to zborovanje po § 2 in bo dovoljen vstop le povabljenim osebam. Samo o volitvah se bodo pa pozneje razgovarjali še zaupniki nižje-avstrijske soc.-demokracije. To posvetovanje se vrši takoj po završenem prvem zborovanju.

Avstro-Ogrska in Srbija.

Veliko senzacijo vzbuja v Belemgradu najnovejše pismo bivšega srbskega zunanjega ministra Mijatovića na uredništvo nekega oficijelnega lista, v katerem priznava, da je v letu 1882 kot srbski zunanji minister v sporazumu s kraljem Milanom sklenil z Avstro-Ogrsko neko tajno pogodbo. O tej pogodbi, s katero se je pred nedavnim obširno pečalo razno časopisje, pa doslej niti na Dunaju niti v Belemgradu niso hoteli ničesar vedeti. Mogoče, da se zadeva sedaj pojasni.

Ločitev zakona v Italiji.

Zloglasni načrt, ki ga je priredila italijanska framasonska vlada in katerega je papež najodločneje obsodil v svojem novoletnem govoru, je sedaj pregledala posebna komisija poslanske zbornice in ga predložila plenumu. Njegova vsebina je torej znana in obsega naslednje določbe:

Pravica ločitve zakona se prizna možu po preteku petih let od one dobe, ko se je nehalo skupno življenje. Ta določba velja za slučaj, če imata zakonska otroke; če je

pa bil zakon brez otrok, zadostujejo tudi tri leta. V posebnih ozira vrednih slučajih more sodnik izreči ločitev tudi že po preteku dve ali celo enoletne dobe. Zakonski del, ki je zakrivil razdružitve zakona, ne more predlagati ločitve.

Ločitev se more izreči v naslednjih slučajih: a) radi nezvestobe žene, javnega konkubinata moža, nasilnosti ali težke žalitve (!), b) če je zakonski del obsojen v nečastno kazen (!), c) na predlog žene, če mož brez vzroka noče stalno bivati na enem kraju (!). Konečno se pa izreče ločitev tudi v tem slučaju, če pred sodiščem izjavita oba dela, da ne marata več skupno živeti.

Načrt je torej tak, da se pri sodišču razdruži zakonska zveza v vsakem slučaju, vendar s tem še niso zadovoljni gotovi krogi, češ da je v načrtu določena doba predolga in se bodo vsled tega sklepale še pogostejše zveze, ki bodo veljale pred zakonom za konkubinat.

Vlada, kot smo že omenili, svojega deteta ne bo zavrgla, vendar pa poročajo listi, da jej sedaj načrt popolno ne ugaja in da bo v tem oziru predložila nov načrt, ki pa seveda ne bo izgubil znaka krivičnosti, ker zakonska zveza je v katoliški cerkvi neločljiva.

Izpred sodišča.

Nagajtet Kundič. Izdelovatelj sodovice že zopet kandiduje v občinski zastop. Včeraj se je baje v ta namen že vršil nek shod, pri katerem je Kundič plačal za pi-jajo in je na to bil soglasno postavljen kandidat. Dnevi Kundičeve kandidaturne se pa danes niso nič kaj veselo pričeli. Deželno sodišče je imelo posla z njegovim prizivom proti neki razsodbi okrajnega sodišča. Kundič se je namreč nekega lepega dne zavaljal s tem, da je kamenje polagal na tir električne železnice. Kundič o tem sedaj noče nič vedeti in pravi, da je kamenje njegov konj bacnil na tir. Danes zaslišani čistilec proge je izjavil, da je bila Kundičeva roka tista, ki je kamenje pokladala na tir in da je Kundičev konj v tej zadevi nedolžen. Dež. sodišče je razsodbo prvega sodnika potrdilo in Kundič bo moral plačati 100 kron globe. Škoda jih bo, ker bi jih Kundič rabil za agitacijske stroške.

Drag »štefan« špirita. Jožetu Koscu iz Dvora in Jerneju Skodlarju iz Zapog se je z dvema drugima tovarišema v gostilni Žerovnikovi v Valburgi slabo godilo. Krčmarica jim brez denarja ni hotela dati žganjice. Fantje so morali iti suhih grl iz gostilne, a brez »špirita« vendar niso šli. V veži je stal štefan »špirita« in tega so fantje vzeli seboj, vendar — smola je smola — steklenica se jim je na poti razbila in zopet ni bilo nič špirita. Kosce in Skodlar pa sta dobila radi vzetege štefana špirita vsak mesec dni zapora, dasi si nista s špiritom niti jezika omočila. Tudi nujuna tovariša sta bila obsojena, pritožila sta se pa samo Kosce in Skodler, češ, da sta »štefan ukradla una dva«. Obravnava se je preložila, da se natančno poizve zgodovina razbitega štefana.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 6. februarija.

Izpremembe v ljubljanski škofiji.

V Ihan pride za župnika č. gospod Avgust Turk, župnik na Kor. Beli, Koroška Bela je podeljena č. g. Franc. Koširju, župniku na Colu pri Vipavi. Kaplan č. g. Francišek Bleiweis gre iz Mošenj za župnega upravitelja v Leše, župni upravitelj v Sodražici je postal ondotni kaplan č. g. Ivan Traven, kaplan č. g. Peter Hauptman pa upravitelj župnije v Starem trgu pri Ložu.

Obrambno društvo je imelo včeraj svoj izredni občni zbor. Prišlo je jako mnogo društvnikov z dežele, ker je zanimanje za to društvo jako veliko. Saj čuti vsakdo potrebo, da se brani neosnovanih krivičnih napadov. Predsednik g. kanonik dr. Andrej Karlin je poročal o društvenem delovanju. Vsak društvnik se vedno obvešča o vseh časnikarskih napadih na njegovo osebo. Ker naši somišljeniki ne beró nasprotnih listov, po navadi šele pozno zvedó za napade, in potem ne reagirajo na nje. Liberalni napadalci so postali vsled tega tako predrzni, da si dovoljujejo že vsako nesramnost. Mi nimamo nobene brambe, kakor to, katero si osnujemo sami. Branimo se najprej v tem, da prisilimo nasprotno listo, da sami popravljajo svoje laži. Tiskovni zakon nam daje to pravico, mi lahko tudi prisilimo nasprotni list, da zlagana dejstva popravi. Treba je le,

da se vsi društvniki poslužujejo te svoje pravice. Društvo zbira tudi razne napade na cerkveno avtoriteto, kateri brez kazni izhajajo dan na dan. To bo ob priliki hvaležno gradivo za naše poslance. Društvo ima svojo pisarno, v kateri bo dobil vsak društvnik nasvete in pomoč, kadar jo bo potreboval. Kadar bo kazalo, bo »Obrambno društvo« tudi s tožbami pritiskalo na obrekljive in lažnive liberalce. — Za tem z odobravanjem sprejetim poročilom so se izpremenila pravila tako, da »Obrambno društvo« ni več omejeno na Kranjsko, ampak je razširjeno tudi na druge dežele. Potreba te izpremembe se je takoj ob ustanovitvi pokazala. Najgrai in najnesramnejši časnikarski napadi v zadnjem času prihajajo s Spodnjega Štajerskega in z Goriškega. Naši somišljeniki iz teh krajev so se že obračali do nas za pomoč takoj od začetka, a nismo jim mogli ustredi zaradi omejenih pravil. Soglasno se je sprejela ta izprememba. Vabimo torej gg. somišljenike na Štajerskem, Koroškem in Primorskem, da pristopijo k temu društvu, in sicer duhovniki in lajti. Letnina je za sedaj določena na 10 K. Čim več nas bo, tem večjo moč bomo imeli. V odbor so izvoljeni gg. dr. Andrej Karlin, Matija Kolar, Ignacij Nadrah, Luka Smolnikar, dr. Evgen Lampe; namestnika: Anton Koblar in Viktor Köchler.

88letnica Josipa Juraja Strossmayerja. Veliki biskup Josip Juraj Strossmayer je slavil predvčeršnjim 88letnico svojega rojstva. Skupno s Hrvati mu tudi mi najsrčneje čestitamo!

Ženska in javnost. O tem predmetu je sinoči predaval gospod dr. Evgen Lampe v jako dobro obiskani dvorani »Katol. doma«. Omenil je izpodbetka nekaj stvari, katere je govoril liberalnim damam dr. Tavčar, ter vprašal občinstvo, če je vredno, na to kaj odgovarjati. Soglasna sodba je bila, da na take neumnosti ni treba reagirati. Nato je dr. Lampe razpravljal o družinskem in javnopravnem stališču žene pri raznih narodih in v raznih dobah. Pokazal je, da pri starih poganih prevladuje zmota, da je žena nekaj nižjega, kakor mož, da nima popolnega človeškega dostojanstva. To zmoto je krščanstvo premagalo, ko je postavilo ženo na popolnoma isto pravno višino, kakor moža. Bila je to prava emancipacija. Novodobne zmote pa teže na to, da v imenu neke nenaravne in neopravičene svobode iztrgajo ženo iz družine in rodbinske sreče ter v tem rodé gorje za rodbine, pri čemer največ trpi žena sama. Z zgodovinskimi zgledi je pojasnoval, kako je cerkev vedno skrbela za izobrazbo ženskega spola.

Imenovan je avskultantom pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Mariboru gospod J. Zemljič. — Stavbinskim komisarjem v poštno tehnični službi je imenovan g. Gustav Stedry v Ljubljani.

Razpisuje se kanonikat cesarske ustanove pri stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani, izpraznjen vsled smrti stolnega prošta dr. Leon. Klofutarja. Prošnje za ta kanonikat so nasloviti na njegovo ces. in kr. apost. Veličanstvo. Razpisujejo se dalje župnije: Col v vipavski dekaniji; Ovsišje v radovljiški dekaniji; Preserje v vrhniški dekaniji; Sodražica v ribniški dekaniji; Zaljna v šmarjski dekaniji. Zadnji rok za vlaganje prošnje za poslednjo župnijo je 15. febr., za vsa ostala mesta pa 22. febr.

Associatio Perseverantiae Sacerdotalis. Čč. gg. ljubljanske škofije, ki dobivajo društveni list »Correspondenz«, naj blagovolijo letni donesek 1 K vsaj do konca februarija poslati podpisane mu vodniku društva v ljubljanski škofiji. Premembe v naslovu pa naj vsak p. n. gospod naznani direktno administraciji na Dunaju (I., Stephansplatz 3). — Dr. Fr. Ušeničnik, spiritual v semenišču v Ljubljani.

Dohtarji sv. pisma v »Zvončkovem« uredništvu. V 2. številki letošnjega »Zvončka« čitamo na 3. ozir. na 35. strani to-le: Glas odgovori: »Jaz sem Janez Krstnik, ljubljani učenec Kristusa o v.« Tedaj se razveseli grešnik, pa reče:

„Sedaj ni mogoče in ne moreš, da me ne pušči v raj. Peter in David me nista puštila; pušči me ti, ker je v tebi mnogo ljubezni. Ali nisi ti, Janez Krstnik, napisal v svoji knjigi (!), da je Bog ljubezen, in kdor ne ljubi, da ne pozna Boga? Mar nisi ti v poznejših letih govoril ljudem besed: Bratje, ljubite drug drugega? ...“ Janez Krstnik, oni strogi oznanjevalec ostre pokore, postal je „Zvončekovemu“ uredništvu učitelj ljubezni. Spis, ki nikakor ni za mladino, je sicer preveden iz ruskega, toda ako Tolstoj tako užaga, kaj nam mari, saj ni naše vere, vendar Iv. Podgornik, prelagatelj, Gangl in Jelenc, no, teh treh bi pa vendar vsaj eden moral vedeti, da Janez Krstnik ni nikake knjige spisal in tudi v poznejših letih ni prav nič govoril, ker mu je dal Herod že v prejšnjih letih glavo odsekati. Ako ima že „Zvonček“ dva urednika, naj ima še tretjega, in sicer takega, ki bo kaj podkovan v verskih rečeh; kajti zdaj se je že drugi pisalo v nasprotju z veroukom, še enkrat, pa se homo obrnili mi katehetje na deželni šolski svet, da se „Zvonček“ na ljudskih šolah prepove.

Izvestja društva v pospeševanje obdelovanja ljubljanskega barja so izišla. Urednik jim je dr. E. Kramar. Več jutri.

Deželnozborna volitev v Gradcu. Za po odstopu dr. Schreinerja izpraznjeni deželnozborni mandat v graškem notranjem mestu kandiduje nemška ljudska stranka dr. Pavla pl. Hofmann-Wellenhofa.

Izšrebanj porotniki. 3. februvarja t. l. so bili izšrebanj pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani za porotno sodišče, ki se prične 3. marca t. l., nastopni gg. porotniki: Agnola Avgust, steklar v Ljubljani; Arko Fran, posestnik v Postojni; Binder Karol, mizar in posestnik v Ljubljani; Bonač Janez, knjigovez v Ljubljani; Boštjančič Jožef, izvošček, gostilničar in posestnik v Ljubljani; Cantoni Viktor, trgovec v Ljubljani; Dettela Benjamin, tovarn. uradnik v Toplicah (Zagorje); Exler Fran, klobučar v Kranji; Florian Karol, knjigotržec v Kranji; Hacin Jožef, posestnik s Češnjevku (Kranj); Hafner Anton, trgovec in posestnik v Železnikih; Knez Janez, trgovec, gostilničar, podjetnik in posestnik v Ljubljani; Kordik Janez, trgovec in posestnik v Ljubljani; Kumše Anton, zasebnik v Ljubljani; Križaj Fran, gostilničar in posestnik v sv. Petru (Postojna); Klemenc Janez, posestnik in gostilničar v Rakitniku (Postojna); Krenner Jožef, trgovec v Kranju; Klinar Pavl, posestnik v Hohenthal (Kranjska gora); Lokar Jožef, zas. urad., gostil. in posest. v Ljubljani; Lapajne Karol, trgovec v Idriji; Legat Janez, gostilničar in posestnik v Lescah; Lipah Fran, posestnik v Dobrunjah; Mikar Luka, trgovec v Lukovici, Brdo; Müller Anton, vinotržec v Stobu (Kamnik); Persche Alojzij, trgovec v Ljubljani; Planinšek Karol, trgovec v Ljubljani; Pollak Viljem, posestnik v Trzinu; Rode Janez, trgovec in posestnik v Ljubljani; Seemann Pavl, zasebnik v Ljubljani; Simončič Leopold, molar in posestnik v Ljubljani; Suša Anton, trgovec v Senožečah; Šerko Fran, posestnik in trgovec v Cirknici; Sartori Janez, ključar in trgovec v Radovljici; Toennies Emil, tovarnar in posestnik v Ljubljani; Zadnik Anton, trgovec v Senožečah. Namestni porotniki: Hiebl Jernej, stavbni polir; Makovec Jožef, pleskar; Pust Ivan, tesar in posestnik; Suppantšitsch L., hranilnični pristav; Tavčar Edvard, agent; Verbič Anton, posestnik; Vetter Jožef, najemnik gostilne in kovač; Vojevič Cene, gostilničar in posestnik; Wisjan Fran, sedlar, vsi v Ljubljani.

Poroke Gospod Jurij Moser, hišni posestnik in izvošček, se je poročil z gđ. Julijano Šusterič v St. Vidu nad Ljubljano; g. Frančišek Hodnik, posestnik v Logatcu, se je poročil z gđ. Frančiško Gostiša v Trnovem v Ljubljani; gosp. Jakob Brenčič, uslužbenec južne železnice v Logatcu, se je poročil z gđ. Marijo Kobal v Trnovem v Ljubljani.

Mesto venca na krsto † dr. Jos. Gallé-tu nam je poslal g. dr. Poček 10 K za družbo sv. Cirila in Metoda.

Bohinjski predor. Dela za približno 6300 m dolgi, dvotirni predor pri Bohinju

so razpisana v uradni »Wiener Zeitg.«. Poudrbe naj se vpošljejo najkasneje do 8. marca opoldne ravnateljstvu za zgradbo železnice na Dunaju. Pogoji in druge podrobnosti se lahko vpogledajo tudi pri ekspozituri za trasiranje na Jesenicah.

Nemški vspeh. Utraktivistična, to je nemška šola v St. Jakobu v Rožni dolini, je dovoljena ter se odpre za drugim polletom. Sedanji nadučitelj gre v pokoj.

Stavka kamnosekov pri Tomanu. V stavko kamnosekov pri Tomanu je posegel sedaj tudi »Narod«, ki trdi, da kamnoseke „hujakajo klerikalci“. Kadarkoli se je šlo za pravice delavstva, nismo mi nikdar vprašali, ali so dotični delavci „klerikalci“, „soc. demokratje“, ali „liberalci“, ampak odkrito smo se vedno potegnili za njih pravice, »Narodu« pa zadošča že to, da se mi potegnemo za delavce, in takoj nas protuje upravičenim željam delavstva! To se je pokazalo že vesokrat in tudi sedaj pri stavki kamnosekov. Kapitalističnemu »Narodu« vzroki stavke ne gredo v glavo. Nam se pa popolnoma umevno zdi, da se izobraženi delavci, kakeršni so gotovo kamnoseki, ne puste psovati s »svinjam«. Vzroki stavke so taki, kakeršne smo mi navedli. Delovodja pri gosp. Tomanu, ki, kakor se zatrjuje, nima niti zadostnega spridevala, je z delavci postopal tako, da so se vsi kamnoseki solidarno postavili po robu. Vzrok stavke torej ni »iz trte izvit«, kakor pravi »Narod«. Kar se tiče »Narodove« trditve, da ima g. Toman le malo opravil, da dela sedaj le za zalogo, in da potrebuje sedaj samo 4 (!) delavce, vprašamo g. Tomana, ako hočemo povedati, kaka dela ima, za kaka dela se poganja, in potem bo »Narod« prepričan, da dotičnih del g. Toman ne more s 4 delavci izvršiti 5 let! Trditev, da g. Toman ne more radi konkurence skrajšati delavnega časa od 11 na 10 ur, je jalova, saj je g. Vodnik pripravljen kamnosekom takoj vstredi! Postopanje gosp. Tomanovo se nam zdi neumevno. Prepričan naj bo, da so si kamnoseki povsod drugod priborili uveljavljenje svojih zahtev in tudi v Ljubljani jih bodo! Ako g. Toman najame tuje kamnoseke, moral jih bo dražje plačati — stavkajoči domači kamnoseki sedaj niti ne zahtevajo zvišanje plače, v kar bi bili pri sedanji draginji tudi upravičeni — in tudi tuji kamnoseki se ne bodo pustili psovati in bodo odločno zahtevali znižanje delavnega časa. Po Ljubljani se o stavki in o neki drugi stvari govore najrazličnejše reči, zato je neki član našega uredništva pisal g. Tomanu, naj bo toliko prijazen in naj pride v uredništvo podati informacij. G. Tomana ni bilo, ko se ga je pa iskalo na domu, ni se moglo do njega, pač pa včeraj »Narod« piše, (!) da je dobil g. Toman poziv, da mora v »Slovenčev« uredništvo. G. Tomana nihče ni »moral«, nihče pa tudi ni pričakoval, da se bo o dotičnem pismu, poslanem g. Tomanu, tiskalo v »Narodu«! Za nas »Narod« ni nobena »instanca«, to naj sig. Toman zapomni. Za g. Tomana je jako značilno, da se z njemu poslanim pismom operira v — »Narodu«! Ako se g. Tomanu zdi ne vredno podati pojasnil članu »Slovenčevega« uredništva, tedaj naj bi se mu zdelo tudi ne vredno iskati dela pri cerkvenih predstojništvih! Za danes dovolj, pisali pa bomo še, kadar bo g. Toman najel — tuje kamnoseke. Sicer pa še vedno želimo, da se stavka z lepo poravnava. Tudi za g. Tomana bo najboljšje, da se poravnava z domačimi kamnoseki, kajti kar je mogoče g. Vodniku, to je pač mogoče tudi g. Tomanu.

Ljubljanske novice. — Nova tiskarna v Ljubljani. G. D. Hribar je dobil koncesijo za novo tiskarno v Ljubljani. Govori se, da je pri tem posredoval g. župan Hribar. — »Versöhnungsbill« št. 2. je bil včeraj v »Narodnem Domu«. Nemški častniki so se postavljali po domu, ki je bil zgrajen slovenskemu ljudstvu. — Umrl je g. Fran Rutar, strojevodja v pokouju. — Kako je to? Piše se nam: Notranji prostori tramvajskih vozov so določeni za nekadilce. Kako je torej to, da je revizor gosp. Krže, ki na uslužbenca strogo gleda, predvčerajšnjim komodno v

vosu sedeč, pušil viržinko? Menda vendar sa stranke in revizorja veljajo enaka določila! — Nemški psi v Šiški. Ljubljanski kužeti zadnji čas silno grizejo šišenske pse. Vzrok je menda ta, ker šišenski (!) kužki nosijo samo nemške pasje marke z napisom: »Unterschischka«. — Mlado tatico so prijeli predvčeraj dopoldne v osebi 12-letne Franč. Bistrič z Viča. Zasačili so jo pri tatvini v prodajalnici g. Vikt. Eisner na Pogačarjevem trgu. Našli so pri njej tudi osem klobas, katere je poprej ukradla mesarju. — Dva psa povozila je danes na Dunajski cesti elektriška železnica in sicer psa Zajčevega in Rüdlingovega. Enemu je odtrgala glavo.

Zlato poroko bodeta praznovala v nedeljo dne 9. febr. t. l. Ivan in Polona Marn (p. d. Lovrenčeva) v Tomačevem v šentpeterski podružnični cerkvi Sv. Marjete v Tomačevem, in sicer ob 10. uri dopoldne, pri kateri priliki bode bral slovesno sveto mašo pred. g. Martin Malenšek, župnik šentpeterski. — Ivan in Polona Marn poročila sta se 8. febr. leta 1852. Ivan Marn je rojen v Vodmatu pri Ljubljani l. 1825, ter je sin vzglednega slovenskega gospodarja Matije Marna, umrlega l. 1878 v 82. letu svoje starosti. Polona Marn, rojena Peršin v Stožicah pri Ljubljani l. 1832 iz zelo spoštovane rodbine Peršinove je bila vseskozi vzor slovenske gospodinje. — Slavljence praznovala bodeta zlato poroko v krogu nad 100 sorodnikov, unukov in prunukov. K temu slovesnemu in redkemu doživljaju želimo jima srečo, božji blagoslov ter jima zakličemo: Bog ohrani ju še mnoga leta!

Podobar Jože Štravs. Iz Cerkna na Goriškem. Tukaj je umrl 2. februvarja Jože Štravs, podobar. Bil je tukajšnji domačin. Z njim smo zgubili izvrstnega mojstra v izdelavanju altarjev in drugih cerkvenih reči. Res, bil je pravi umetnik v svoji stroki. On je imel posebno dober cerkveni okus. Delo, katerega se je on lotil, je izdelal natančno. Izrezljuje svetnikov, olepšavo na altarjih, marmoriranje, barvanje in pozlačenje je v resnici mojstersko delo. Priča tega so njegova dela tukaj v cerkvi sv. Jerneja — veliki altar nov, drugi štirje prenarejeni in prenovljeni, stranski altar M. D. v Jageršah in pet novih altarjev v Otaležu. V resnici — krasna dela Delal je tudi mnogo po Dolenskem. Tukaj ga bomo zelo pogrešali. Naj počiva v miru!

Prusi in slovenske dežele. Splošni nemški »Schulverein« v Berlinu je poročevalcem za štajerske, koroške in kranjske zadeve imenoval pisatelja Karola Prölla v Berlinu in je poveril posle zaupnega moža uradniku kranjske hranilnice Alojziju Dzimskemu. Naš odgovor bodi, da s podvojenimi silami podpiramo »Družbo sv. Cirila in Metoda«!

Nenadna smrt. V Trstu je zadela kap 29letnega trgovskega agenta Ivana Kobala, stanujočega v ulici Belvedere. Zdravniška pomoč je prišla prepozno, ker je bil mladi mož ob nje prihodu že mrtev. Truplo mrtveca so prepeljali v mrtvašnico pri sv. Justu.

Najnovejše od raznih strani. Zanimiva operacija. V Parizu prezimuje sedaj cirkus Barnum & Bailey z zanimivima zraščeniima dvojčkoma. Ta dvojčka, ki sta lani tudi ljubljancane jako zanimala, se bodeta v Parizu podvrgla operaciji, ker se jima je zagrenilo skupno življenje. — Pogreb umorjene starke. Za pogreb na Dunaju umorjene starke Hegenhorst se ni nihče oglasil, da bi ji preskrbel pogreb. Ko je to čul dr. Lueger, se je takoj oglasil in ji preskrbel lep pogreb. — Devet ognjegasev ponesrečilo. V St. Louisu v Ameriki gori poslopje »American Tent and Awning Company«. Pri gašenju je bilo ubitih 9 ognjegasev. — Velikansk ogenj je v mestu Waterburg napravil več milijonov dolarjev škode. — Uradniško stavbinsko društvo se snuje v Zagrebu. — Hrvaški diurnisti so pričeli izdajati mesečnik »Naša zastava«. — Grof Lev Tolstoj je v Londonu zopet nevarno obolel. — Davek da nočnelistke elektriške železnice hoče uvesti občinska uprava v Gradcu, na pokrije svoj deficit. Razne okoliške občine protestirajo proti temu. — Osem otrok zastrupila je v vasi Kuzurman pri Črnovicah neka Marija Josčovič. Sprejemala je otroke v reja, a je vse zastrupila.

— Acetyletni aparat je eksplodiral v Tobitschau v delavnici čevljarkega mojstra Ceceka. Vajenec je bil na mestu mrtev, pomočnik je nevarno ranjen, oprava v delavnici je vsa razbita.

Društva.

(Odbor slovenskega trgovskega društva »Merkur«) je sklenil v seji z dne 4. t. m., da prične s poukom v petju tekem tega meseca. Odborniku g. Derčarju se je naročilo, da potrebno ukrene glede predpriprav ter poroča o vspehu pri prihodnji seji. Gospodom društvenim članom polagamo na srce, da se pevskih vaj v kar največjem številu udeleže, ter trgovske sodelavce, ki še niso pri društvu, za petje oziroma za pristop k društvu animirajo, da bo pevski zbor tem krepkejši. Petje se bo gojilo v društvenih prostorih v »Narodnem domu«; dan prvega pevskega večera se objavi pozneje.

Telefonska in brzojavna poročila.

Celjska gimnazija.

Dunaj, 6. febr. Položaj je skrajno kritičen in slovenska obstrukcija skoro neizogibna. Resolucija Stürgkhova je sad kompromisa med vlado in levico. Če se sprejme, je gotovo, da se že s prihodnjim letom prično opuščati slovenski razredi v Celji. Sedaj se je izvedelo, da je kriv te resolucije tudi poslanec Ploj, kateri je, kakor se trdi, štajarskemu ces. dež. namestniku rekel, da utegnejo biti Slovenci zadovoljni s samostojno slovensko gimnazijo v Mariboru. To stališče je posl. Ploj zastopal tudi dne 19. jan. v Celju, ko so bili zbrani slovenski štajarski deželni poslanci. Tam pa se mu je odločno in strastno oporekalo, vsled česar je retiriral.

Dunaj, 6. febr. Celjsko gimnazijsko vprašanje utegne postati nevarno za zbornico. Čehi in Poljaki so se izjavili solidarnimi z Slovenci. Včeraj zvečer sta v odseku Herold in Kramar odločno zastopala slovenske interese, danes pa drž. poslanec Stransky ki vlado in Nemce svari pred novo obstrukcijo. Tudi rusinski poslanec Lupul se je izjavil za Slovence. Čehi so naprosili ministra Rezeka, naj posreduje pri Körberju, da se zadeva reši s »status quo«. Od odgovora vlade je odvisna obstrukcija. Danes popoldne je v odseku odgovarjal včerajšnji ministri izjavi Robič, ki je govoril imenom vseh jugoslovanskih poslancev: Včerajšnji odgovor nas ni zadovoljil. Vprašanje celjskih slovenskih vspešnic je bilo že pred leti stvarno proučeno, torej vlada takega proučevanja več ne potrebuje, ker so je že izvedla prejšnja ministerstva. Stürgkhova resolucija je udarec v obraz Slovincem, ne pa v prilog. Slovincem se hoče vzeti že obstoječi zavod in jim dati namestu tega prazno obljubo. Slovenci bodo svoje postopanje uredili tako, kakor se bode z njimi postopalo. — Nato je govoril Povše, ki je rotil vlado, naj slovenskega ljudstva in njegovih poslancev ne pripravi do obupa. Zahteval je slovenske vspešnice na goriški gimnaziji in ljubljanski realki. — Za Povšetom je govoril jako strastno poslanec Schalk. Glasovanje se vrši danes.

Dunaj, 6. febr. Vsi češki listi se bavijo z včerajšnjo izjavo naučnega ministra. »Narodni Listy« pravijo, da bi morala vlada braniti postavko o celjskih vspešnicah in vprašajo, ako je Hartel govoril na svojo pest, ali z odobrenjem svojih tovarišev in če sta bila o tem poučena Pientak in Rezek. Slovenci bodo v tem oziru interpelirali. »Politik« pravi, da so vsi češki poslanci brez izjeme na strani Slovencev ter vprašuje, kake konsekvence bode izvajal Rezek. Češki listi pozivajo češke poslance, da je njihova častna dolžnost, podpirati Slovence, ki so bili vedno zvesti Čehom tudi za časa češke obstrukcije.

Dunaj, 6. feb. Ob 1/2 6. uri je bila Stürgkhova resolucija sprejeta s 25 proti 22 glasovom.

Dunaj, 6. febr. Körber odpotuje v ponedeljek v Budimpešto v zadevi avtonomnega carinskega tarifa.

Dunaj, 6. febr. Ministerialnemu svetniku v notranjem ministerstvu grofu Auerspergu je podeljen naslov sekojskega načelnika.

Dunaj, 6. febr. Poslanec Prade pravi, da je izstopil iz načelstva nemške ljudske stranke, ker se hoče posvetiti izključno agitaciji na Češkem.

Dunaj, 6. febr. Vesti, da odstopijo nekateri laški poslanci, ker jim volivo groze z obstrukcijo, niso resnične.

Vratislava, 6. febr. Poljaki so zasnovali obširen bojkot proti nemškim zdravščem.

Petrograd, 6. febr. Nadvojvoda Fran Ferdinand se bode pripeljal sem 7. t. m. opoludne in odpotuje 12. t. m. V njegovem spremstvu je tudi princ Hugon Windischgraetz.

Rim, 6. febr. Meseca maja se pričakuje imenovanje novih kardinalov. Sedaj je izpraznjenih pet kardinalskih mest. Kardinalom bodo imenovani papežev nuncij na Dunaju Taliani in nadškofa v Genovi in Florenci.

Carigrad, 6. febr. (C. B.) Damand-Mahmudpaša je sultan in contumaciam obsodil na smrt.

Pariz, 6. febr. Zbornica je dovolila enoletno vojaško službo učencem obrtnih in umetnih šol.

London, 6. febr. (C. B.) Salisbury je izjavil pri banketu, da vlada ne more jasno videti namena izrednega koraka nizozemske vlade. Vlada rada vsprejme mir, če se zagotove pravice kralja in varnost države.

Haag, 6. febr. (C. B.) Burski odposlanci izjavljajo, da jih ovira odgovor angleške vlade, da ne morejo v Južno Afriko in tudi ničesar drugega vkreniti.

Bruselj, 6. febr. Fischer in Leyds sta odpotovala v Utrecht, da se dogovorijo s Krügerjem glede angleškega odgovora. Sprava, od katere bi bil izključen Krüger, je nemogoča.

Umrli so:

3. svečana. Alojzija Osredkar, čevljarjeva hči, 3 leta, Konjušne ulice 2, ošpice. — Katra Pavšek, železniskega uslužbenca žena, 28 let, Kolodvorske ulice št. 18, jetika. — Feliks Sterle, zasebnik, 55 l., Rožne ulice 41, jetika.

4. svečana. Dr. Josip Gallé, državni pravdnik v p. 67 let, Zaloška cesta 11, spridenje jeter in vodenica.

V bolnišnici:

2. svečana. Alojzij Cankar, ključarski pomočnik, 41 let, epilepsia.

Zitne cene

dné 5. februvarija 1902.
(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K 9-70	do 9-71
Ri za pomlad	8-14	8-15
Koruzna za maj-junij	5-74	5-75
Oves za pomlad	7-81	7-82

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 9-61	do 9-62
oktober	8-43	8-48
Ri za april	8-01	8-02
oktober	7-11	7-12
Oves za april	7-31	7-32
okt. ber	6-35	6-36
Koruzna za maj	5-47	5-48

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 9-60	do 10-35
južne fel.	9-86	10-35
Ri	8-10	8-25
Jetmen	7-20	8-60
ob Tisi	7-85	7-75
Koruzna ogerska, stara	5-65	5-75
nova	5-65	5-65
Cinkvant	6-56	7-00
stara	6-20	6-50
nova	7-75	7-85
Oves srednji	7-75	7-85
Fišol	7-75	10-75

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306 m, srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dna	Čas opa- zovanja	Stanje nebo v m. m.	Tempe- ratura v Celsijju	Vetrovi	Nabo	Padavina v 24 urah
5	9 zveč.	738-9	-4-3	sr. sever	jasno	
6	7. zjut.	739-6	-7-2	sr. vzh.	megla	0-0
6	2. popol.	736-8	-4-6	sl. jvzh.	del. jasno.	

Srednja večerajšnja temperatura -2-2 normale: -1-2

Dunajska borza

dné 5. februvarija.

Skupni državni dolg v notah	101-25
Skupni državni dolg v srebru	101-05
Avstrijska zlata renta 4%	120-90
Avstrijska krona renta 4%	98-45
Ogerska zlata renta 4%	119-80
Ogerska krona renta 4%	97-55
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1648-—
Kreditne delnice, 160 gl.	683-—
London vista	239-45
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-17 1/2
20 mark	23-44
20 frankov (napoleondor)	19-05
Italijanski bankovci	93-20
C. kr. cekini	11-31

153 1-1

Potrjim srecem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oziroma oče, stari oče, gospod

Mihael Thaler

posestnik in gostilničar

v nedeljo ob 6. uri zvečer po daljši in mučni bolezni, previden večkrat s tolažili sv. vere, v 74. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo dragega rajnega se bode v torek, dné 4. t. m., ob 4. uri popoldne v hiši žalosti blagoslovilo ter preneslo na pokopališče k sv. Francisku v rodbinski grob.

Svete maše zadušnice brale se bodo v raznih cerkvah.

Blagega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

Železniki, dné 2. svečana 1902.

Marija Thaler, soproga. — Fran, Gabriel, Rafael, sinovi. — Mitka, Ivana, hčeri. — Mihael Vauhnik, zet. — Lenči Thaler, sinova. — Milan, Miloš, Mitko, Vladko, vnuki.

Zahvala.

154 1-1

Za mnogobrojne in tolažilne dokaze iskrenega sočutja ob hridki izgubi našega preljubega in nepozabljenega soproga, oziroma očeta in starega očeta, gospoda

Mihael Thaler-ja

posestnika in gostilničarja v Železnikih

kakor tudi za darovane vence in mnogobrojno udeležbo pri sprevodu, izrekamo najsrčnejšo zahvalo. Posebno zahvalo izrečemo še prečasti gg. duhovnikom osobito visokočast. g. Tomažu Potočniku, župniku iz Breznice, g. nadučitelju Levičniku, dalje slav. prostovoljnemu gasilnemu društvu, enako tudi slav. brašnemu in pevskemu društvu za galsivo petje in vsem iz oddaljenih krajev došlim prijateljem in znancem.

Železniki, dné 5. svečana 1902.

Žalujoča rodbina Thaler.

Tovarna sodavice

reg. zadruga z omejenim jamstvom v Ljubljani

naznanja svojim članom, da se bo vršil

redni občni zbor

dné 13 februvarija 1902

v gostilni pri „Ribi“ v Ribjih ulicah.

Dnevni red:

1. Izvolitev načelnštva.
2. Odobritev predloženih letnih računov in bilanc.
3. Razdelitev čistega dobička, priznanje nagrade načelnštvu in določitev prispevka za rezervni zaklad.
4. Odstavljenje članov načelnštva in nadzorništva.
5. Raznosterosti.

K obilni udeležbi vabi

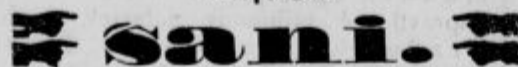
140 1-1

Odbor.

Po čudovito nizki ceni

so na prodaj

elegantne, jako praktične, nove eno- in dvo-vprežne

Izvé se pri „Zalogi puntigamskega piva“ v Kolodvorskih ulicah. 158 2-1

Mednarodna panorama

umetni zavod I. vrste,

v pritličju meščanske hiše.

Vhod s Pogačarjevega trga.

Ljubljanska umetna razstava I. vrste.

Fotoplastiška potovanja po celem svetu v popolni istini.

La do sobote 8. februvarija razstavljeno:

Nova krasna serija! **Mehika.** Nova krasna serija!

Velesnimive slike iz Mehike, Zecatecas in Queretaro so razdeljene v tri različne cikle. Posnete so nalašč za mejnarodno panoramo in se odlikujejo po izredni lepoti.

Odprto vse dni, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. zjutraj do 9. zvečer. 149 1-1

Vstopnice za dorasle 40 h, za otroke, dijake in voake od narednika niže 20 h.

Barve za učence ima v največji izberbi v zalogi trdka **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciškanske ulice. 228 19 11-6

Prodajalka

za špecerijsko trgovino **se išče.** Ponudbe sprejme iz prijaznosti upravništvo „Slovenca“. 144 3-2

Vsako število desk in tramov

kupuje po ugodni ceni in proti takojšnjemu plačilu. 124 20-5

Anton Deggenghi

lesni trgovec na Knezovem posestvu zraven „Figovca“

Dunajska cesta, Ljubljana.

St. 4756.

Razglas.

157 1-1

V petek dné 7. svečana letos popoldne ob 3. uri vršila se bode v tovrnem skladišču južne železnice

prostovoljna javna dražba 2 vagonov koruze, katera se bode prodala za vsako ceno.

Dražbeni pogoji naznanili se bodo kupcem pred pričetkom dražbe.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 5. februvarija 1902.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

110 95-1

4 1/2 odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri zrebanju, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba **„MERCUR“** I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj. I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 7